

Business International Report 25-27. URL: <https://ssrn.com/abstract=4181012> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4181012>

6. Judgment of the European Court of Justice in case Flaminio Costa v. E.N.E.L. of 15 July 1964, court case No. 6/64. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61964CJ0006>.

7. Maritsch, F., Cil, I., McKinnon, C. et al. Data privacy protection in scientific publications: process implementation at a pharmaceutical company. *BMC Med Ethics* 23, 65 (2022). URL: <https://doi.org/10.1186/s12910-022-00804-w>

8. Molnár-Gábor F, Beauvais MJS, Bernier A, Jimenez MPN, Recuero M, Knoppers BM Bridging the European Data Sharing Divide in Genomic Science *J Med Internet Res* 2022;24(10):e37236 doi: 10.2196/37236

9. Rossana Ducato, Data protection, scientific research, and the role of information, *Computer Law & Security Review*, Volume 37, 2020, 105412, ISSN 0267-3649, URL: <https://doi.org/10.1016/j.clsr.2020.105412>.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-324-8-16>

**TERMINATION OF RECOVERY ON THE BASIS
OF AN ENFORCEMENT DOCUMENT AS A MEANS
OF SECURING AN ADMINISTRATIVE CLAIM**

**ЗУПИНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ПІДСТАВІ ВИКОНАВЧОГО
ДОКУМЕНТА ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПОЗОВУ**

Poberezhna N. P. Побережна Н. П.

Candidate of Juridical Sciences,

кандидат юридичних наук,

Judge, Head

суддя, голова

Shpolia District Court

Шполянський районний суд

of Cherkasy region

Черкаської області

Shpolia, Cherkasy region, Ukraine

м. Шпола, Черкаська область, Україна

Згідно ст. 1 Закону України «Про виконавче провадження» виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) (далі – рішення) – сукупність дій визначених у цьому Законі органів і осіб, що спрямовані на примусове виконання рішень і проводяться на підставах, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією

України, цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, а також рішеннями, які відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню [1].

Виконавче провадження за своєю правовою природою має за мету повне, своєчасне та неупереджене виконання рішення компетентного органу. За певних обставин, що унеможливають безпосереднє здійснення виконавчих дій, або якщо виконавчі дії можуть завдати істотної шкоди законним правам та охоронюваним інтересам третіх осіб, виконавче провадження може бути зупинене.

Зупинення виконавчого провадження – це форма припинення здійснення виконавчих дій, що триває певний, частіше невизначений заздалегідь час, до моменту спливу обставин, які це зупинення викликали.

Обставини, які тягнуть за собою зупинення виконавчого провадження, прямо передбачені в Законі України «Про виконавче провадження» та не підлягають розширеному тлумаченню.

Зупинення виконавчого провадження може бути обов'язковим, якщо існують законні підстави, що тягнуть за собою безумовне зупинення провадження та може бути факультативним, якщо виникають законні підстави, що залишають вирішення питання про зупинення провадження на власний розсуд державного виконавця, виходячи із обставин конкретного виконавчого провадження.

Положеннями статті 34 Закону України «Про виконавче провадження» передбачено вичерпний перелік підстав, які зумовлюють обов'язкове зупинення державним виконавцем виконавчих дій.

Згідно із статтею 38 згаданого Закону, виконавче провадження зупиняється виконавцем у разі поновлення судом строку подання апеляційної скарги на рішення, за яким видано виконавчий документ, або прийняття такої апеляційної скарги до розгляду (крім виконавчих документів, що підлягають негайному виконанню).

Про зупинення виконавчого провадження виконавець виносить постанову не пізніше наступного робочого дня з дня отримання судового рішення.

Аналіз наведених вище положень свідчить про те, що державний виконавець нормами Закону України «Про виконавче провадження» наділений повноваженнями щодо вчинення виконавчих дій з виконання, зокрема, судового рішення, яке передбачає примусове виконання.

Водночас, обов'язкове зупинення виконавчих дій нормами закону передбачено лише на стадії апеляційного перегляду судового рішення, а, отже, зупинення виконання оскаржуваного (их) судового (их) рішення (нь) на стадії касаційного перегляду є правом суду касаційної інстанції.

Прикладом вказаного є правова позиція КАС ВС, яка висловлена в ухвалі ВС від 18 грудня 2019 року у справі № 1340/3470/18 [2]. Так, зокрема ухвалою Верховного Суду від 03.06.2019 відкрито касаційне провадження за касаційною скаргою фізичної особи-підприємця ОСОБА_1 на рішення Львівського окружного адміністративного суду від 10.12.2018 та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 01.04.2019.

Ухвалою Верховного Суду від 20.09.2019 відмовлено у задоволенні клопотання позивача про зупинення дії рішення Львівського окружного адміністративного суду від 10.12.2018 та постанови Восьмого апеляційного адміністративного суду від 01.04.2019.

На адресу Верховного Суду надійшла заява про зупинення судом стягнення на підставі виконавчих документів, що фактично являється заявою про забезпечення позову, оскільки позивач посилається на заходи, що можуть істотно ускладнити поновлення порушених прав позивача. В даній заяві позивач просить зупинити стягнення на підставі постанови Головного управління Держпраці у Львівській області № ЛВ591/894/АВ/ФС-1 від 11.07.2018 про стягнення з неї штрафу в розмірі 558 450 грн – до закінчення касаційного провадження у справі та зупинити стягнення на підставі постанови Головного управління Держпраці у Львівській області № ЛВ591/894/АВ/ФС-2 від 11.07.2018 про стягнення з неї штрафу в розмірі 446 760 грн – до закінчення касаційного провадження у справі.

В обґрунтування заяви позивач посилався на те, що стягнення штрафів в примусовому порядку на підставі оскаржуваних постанов до прийняття судом касаційної інстанції рішення може призвести до примусової реалізації нерухомого майна позивача через електронні торги відповідно до положень «Порядку реалізації арештованого майна» від 29.09.2016 №2831/5, що в свою чергу може істотно ускладнити поновлення порушених прав позивача у разі задоволення адміністративного позову.

Водночас колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду розглядаючи клопотання у цій справі вказала, що Кодексом адміністративного судочинства не передбачено повноважень Верховного Суду в рамках касаційного перегляду вирішувати питання зупинення стягнення.

Крім того, за правилами статті 150 КАС України суд касаційної інстанції не наділений повноваженнями щодо вжиття заходів забезпечення позову.

На підставі наведеного КАС ВС дійшов висновку, що в задоволенні заяви про зупинення стягнення на підставі виконавчих документів слід відмовити.

Також в ухвалі ВС від 25 червня 2018 року у справі № 0503/1383/2012 [3] колегія суддів КАС ВС підкреслила, що «Слід також зазначити, що згідно з пунктом 5 частини 1 статті 151 КАС України позов може бути забезпечено зупиненням стягнення на підставі виконавчого документа або іншого документа, за яким стягнення здійснюється у безспірному порядку.

Приписами статті 150 КАС України визначено підстави забезпечення позову.

Ухвалу про забезпечення позову постановляє суд першої інстанції, а якщо розпочато апеляційне провадження, то таку ухвалу може постановити суд апеляційної інстанції».

Згідно зі статтею 370 КАС України та статтею 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [4] судове рішення, яке набрало законної сили, є обов'язковим для учасників справи, для їхніх правонаступників, а також для всіх органів, підприємств, установ та організацій, посадових чи службових осіб, інших фізичних осіб і підлягає виконанню на всій території України, а у випадках, встановлених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або за принципом взаємності, – за її межами; невиконання судового рішення тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Для зупинення виконання судових рішень, яке допускається як винятковий захід, повинні бути поважні причини. Відповідна заява повинна бути мотивована, містити достатні та обґрунтовані підстави для зупинення виконання судового рішення, підтверджені належними доказами. Таке зупинення не повинно порушувати балансу інтересів сторін, а також не порушувати прав осіб, які брали участь у справі, та які не брали такої участі, але рішенням суду вирішено питання про їх права, свободи чи обов'язки.

Заявник повинен навести обґрунтування відповідної вимоги та довести, що захист його прав та інтересів стане об'єктивно неможливим без вжиття таких заходів; для відновлення порушених прав необхідно буде докласти надмірних зусиль та/або витрат; існуватимуть перешкоди для застосування або буде неможливим застосування передбаченого статтями 380 та 381 КАС України механізму повороту виконання судового рішення.

Отже, для зупинення виконання судових рішень, яке допускається як виняток, повинні бути вагомі причини. Сподівання і припущення

скаржника на певні результати касаційного розгляду справи не можуть бути підставою для зупинення виконання судового рішення, яке набрало законної сили.

Згідно з частиною першою статті 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Це правило стосується, в тому числі й обставин, якими сторона обґрунтовує клопотання (заяву) про зупинення виконання судових рішень на стадії касаційного провадження.

Слід зауважити, що сама по собі наявність у суду права на зупинення виконання судових рішень та незгода сторони із цими рішеннями не є підставою для зупинення їх виконання.

Література:

1. Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII «Про виконавче провадження» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
2. Ухвала Верховного Суду від 18 грудня 2019 року у справі № 1340/3470/18 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86432067>.
3. Ухвала Верховного Суду від 25 червня 2018 року у справі № 0503/1383/2012 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74941011>.
4. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.